

Sprawozdanie z działalności Fototeki Lanckorońskich PAU w 2023 roku

W roku 2023 prace nad zasobem Fototeki Lanckorońskich PAU koncentrowały się na realizacji działań dotyczących projektu (NPRH/DN/SP/494959/2021/10): „PAUart-5. Katalog zbiorów naukowych i artystycznych. Źródła ikonograficzne i ich kontekst dokumentacyjny”. Z Fototeki Lanckorońskich PAU opracowanych zostało 1139 fotografii. Opracowaniem zajmował się dotychczasowy zespół w składzie: Jolanta Marcisz (skanerzystka), Anna Olchawska (fotografka), Marcin Biernat (historyk sztuki), Natalia Koziara-Ochęduszek (historyczka sztuki), Rafał Ochęduszek (historyk sztuki), Ewa Skotniczna (historyczka sztuki) oraz Adam Korczyński (historyk archiwista i kierownik projektu).

W ramach seminarium „Badania proveniencyjne w muzeach – stan badań i postulaty badawcze” organizowanego przez Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Villa Intrata oraz Muzeum Narodowe w Warszawie, Gabinet Fotografii (20 czerwca 2023), Fototekę Lanckorońskich PAU reprezentowali Anna Michalewicz (PAU), Ewa Skotniczna (UPJP2) i Adam Korczyński (PAU), którzy mówili o *Badaniach proveniencyjnych nad zasobem fotografii Karola Lanckorońskiego w ramach projektu PAUart*.

Za rok 2022, w roczniku Polskiego Instytut Studiów nad Sztuką Świata, ukazał się tekst pokonferencyjny autorstwa Ewy Skotnicznej i Adama Korczyńskiego, *Zabytki starożytnego Rzymu na fotografiach ze zbioru Karola Lanckorońskiego jako przejaw kultury artystycznej przełomu XIX i XX wieku*, „Sztuka Europy Wschodniej”, 10, 2022, s. 263–270. Kolejny tekst pokonferencyjny, tych samych autorów, za rok 2022, ukazał się w roku 2023 na łamach „Kwartalnika Kresowego” Muzeum Niepodległości w Warszawie, pod tytułem: *Stanisław Fibilbert Fleury i jego fotografie Wileńszczyzny w zbiorze Karola Lanckorońskiego*, „Kwartalnik Kresowy”, 8, 2022, nr 4 (16), s. 65–80.

14 czerwca 2023 roku w Polskiej Akademii Umiejętności realizowane były nagrania do jednego z odcinków cyklu „Fotohistorie” (odc. 3 – „Szkiełko, oko, obiektyw”), reżyseria Dariusz Fedorowicz, produkcja Telewizja Polska S.A. O fotografiach z zasobu Fototeki Lanckorońskich PAU rozmawiali

historyczka sztuki dr Ewa Skotniczna (UPJP2) i kustosz Fototeki Lanckorońskich dr Adam Korczyński (PAU).

Siedem fotografii z zasobu Fototeki Lanckorońskich PAU udostępnionych zostało Muzeum Okręgowemu w Toruniu, organizującemu w dniach od 9 września do 12 listopada 2023 roku w Ratuszu Staromiejskim wystawę *Misterium Słońca. Kopernik, syn renesansu*. Wystawa uświetniała obchody 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. Fototeka Lanckorońskich PAU udostępniła oryginały czterech odbitek fotograficznych autorstwa Domenico Andersona, dokumentujących fragmenty sklepień Apartamentów Aleksandra VI, dekorowanych przez Bernardino Pinturicchio, przedstawiających personifikację Geometrii, Retoryki, Muzyki i Dialektyki, dwóch odbitek Fratelli Alinari: dopełniająca cykl tematyczny o personifikację Arytmetyki, oraz scenę przedstawiającą Sykstusa IV mianującego Batroloemea Platinę prefektem Biblioteki Watykańskiej, autorstwa Melozza da Forlì. Siódma odbitka udostępniona na wystawę, wydana przez Neue Photographische Gesellschaft, ukazuje portret papieża Aleksandra VI.

Adam Korczyński opracował cztery noty katalogowe na planowaną w roku 2024 przez Zamek Królewski na Wawelu wystawę *Wawel-Akropolis Stanisława Wyspiańskiego*. Noty dotyczą czterech fotografii, które Fototeka Lanckorońskich PAU udostępni na tę wystawę. Jedna z nich to fotografia przedstawiająca pomnik nagrobny malarza Michała Skotnickiego, druga, to odbitka przedstawiająca gobelin z daru bp. Jana Małachowskiego dla Katedry na Wawelu, ze starotestamentową sceną ukazującą Labana szukającego posążków w namiocie Racheli, trzecia, stanowi dokumentację fotograficzną pozostałości polichromii Jakuba Troschela (Drozdźla) na południowej ścianie prezbiterium Katedry, przedstawiającą anioła z narzędziami Męki Pańskiej (Arma Christi), wreszcie czwarta przedstawiająca nagrobek ścienny Piotra Kmity mł. (1477–1553), marszałka w. kor. i wojewody krakowskiego. Wszystkie fotografie pochodzą najpewniej z zakładu fotograficznego Ignacego Kriegera.

W Fototece Lanckorońskich PAU prowadzona była kwerenda na zlecenie Katarzyny Mirczak z Narodowego Instytutu Konserwacji Zabytków w Warszawie. Poszukiwane fotografie dotyczyły wyprawy anatolijskiej z 1882 roku, m.in. prac archeologicznych na terenie wzgórza Gjölbaschi / Trysa. Badania były prowadzone wówczas przez Ottona Benndorfa i Felixa von Luschna, przy wsparciu finansowym m.in. Karola Lanckorońskiego. Zbliżona tematyka zdjęć Termessos, z wypraw Karola Lanckorońskiego, była przedmiotem zainteresowań badawczych Magdaleny Bujakiewicz, studentki Uniwersytetu Topkapı w Stambule. Temat okazał się interesujący dla polskiej mniejszości oraz Konsulatu Honorowego RP w Antalyi. Fotografii znajdujących się w Katalogu PAUart za pośrednictwem Fototeki Lanckorońskich PAU poszukiwała

dr Anna Wotlińska. Kwerenda była prowadzona w związku z projektem badawczym nt. Antoniego Wiwulskiego, prowadzonym przez Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą – Polonika. Fotografie o tematyce bliskowschodniej oraz fotografie antyków z kolekcji Karola Lanckorońskiego były poszukiwane w zasobie Fototeki Lanckorońskich PAU w ramach kwerendy Bartłomieja Makowieckiego ze Zbiorów Ceramiki i Szkła Zamku Królewskiego na Wawelu – Państwowych Zbiorów Sztuki.

Do działalności dydaktycznej Fototeki Lanckorońskich PAU w roku 2023 należy zaliczyć prowadzone przez dr. Adama Korczyńskiego konwersatorium dla studentów historii – specjalizacja archiwistyka Instytutu Historii UJ, opiekun naukowy dr Arkadiusz Węch (13 listopada 2023); konwersatorium dla studentów Instytutu Historii i Archiwistyki UKEN, opiekunka naukowa dr Barbara Bielaszka-Podgórną (30 listopada 2023), a także konwersatorium dla studentów Ochrony Dóbr Kultury Instytutu Historii Sztuki i Kultury UPJP2, opiekunka naukowa dr Ewa Skotniczna (11 grudnia 2023). Praktyki archiwistyczne w Fototece Lanckorońskich PAU w roku 2023 realizowało troje studentów Instytutu Historii UJ: Wiktoria Babiarsz, Anna Tymczak i Eryk Wilmont. W ramach seminarium z historii sztuki nowożytnej w Instytucie Historii Sztuki i Kultury UPJP2 powstały dwie prace magisterskie (pod kierunkiem dr Ewy Skotnicznej) w oparciu o zasób Fototeki Lanckorońskich PAU. Autorem pierwszej z prac jest mgr Wiesław Stanek, tytuł pracy: *Fotografie Domenico Andersona w zbiorze Fototeki Lanckorońskich PAU*, autorką drugiej jest mgr Julia Bursztyn, tytuł pracy: *Znaczenie archiwum fotograficznego w kontekście dokumentacji dzieł sztuki i architektury Florencji na przykładzie Fototeki Lanckorońskich PAU*.

Prace nad zasobem Fototeki Lanckorońskich PAU w roku 2023 koncentrowały się zatem na digitalizacji części zasobu w ramach realizacji projektu oraz na działalności promocyjnej i dydaktycznej.

Opracował
Adam Korczyński